

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 08
Ταχ. Κώδικας: 105 59 - Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Λιακόπουλος
Τηλέφωνο: 2144055235
e-mail: kostis.liakopoulos@gmail.com

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Το δημογραφικό πιέζει τη Λακωνία

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. **2843/23-01-2025** Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από την βουλευτή του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ κα. Παναγιώτα Γρηγοράκου, σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, το οποίο και εκπονείται από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων και την υπογεννητικότητα που σημειώνεται στη χώρα, βασίζεται σε 5 βασικούς άξονες:

- I. Στην ενίσχυση των γεννήσεων και την ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας:
- II. Στην ενίσχυση της απασχόλησης
- III. Στη διαχείριση της μακροζωίας – γήρανσης
- IV. Στην τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της καινοτομίας
- V. Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι ως άνω αναφερόμενοι άξονες είναι εναρμονισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις προτεραιότητες και τις καλές πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς.

Σε ό,τι αφορά τα ήδη ληφθέντα μέτρα που υλοποιούμε και βελτιώνουμε, ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ, τα οποία έχουν αποτελέσει δίκτυ προστασίας χιλιάδων οικογενειών σε όλη την Επικράτεια:

- Η κυβέρνηση μας θεσμοθέτησε τον Ιούλιο του 2019, σε μια κίνηση τόσο συμβολική όσο και ουσιαστική το επίδομα γέννησης ύψους 2.000 ευρώ. Ένα επίδομα που αυξήσαμε τον Φεβρουάριο από 400 έως 1500 ευρώ για κάθε παιδί αναγνωρίζοντας την πίεση που ασκεί η ακρίβεια στις οικογένειες. Χάρis σε αυτήν την πρωτοβουλία, Περίπου 75.000 οικογένειες έλαβαν €39 εκατ., που αντιστοιχεί και στα αναδρομικά για τα παιδιά που γεννήθηκαν στη διάρκεια του 2023. Στην Π.Ε. Λακωνίας δόθηκαν € 908.000 σε 602 οικογένειες.

- Ένα από τα πιο βασικά μέτρα στην προσπάθεια που κάνουμε για την στήριξη της οικογένειας και την ενδυνάμωσή της ήταν και η χορήγηση του Επιδόματος Παιδιού. Το 2023 στην Περιφέρεια Πελοποννήσου δόθηκαν 50 εκ. € σε 42.054 οικογένειες. Επιδίωξή μας είναι η ενοποίηση της δεύτερης και τρίτης εισοδηματικής κλίμακας του επιδόματος παιδιού σε μία, που οδηγεί σε αύξηση του επιδόματος παιδιού της τρίτης εισοδηματικής κλίμακας από τα 28 ευρώ ανά τέκνο σε 45 ανά τέκνο και 90 ευρώ για τρίτο παιδί και επόμενα. Ενώ δεν θα προσμετράται στα εισοδηματικά όρια ώστε να υπάρχει κίνητρο προς εργασία το 20% του εισοδήματος από μισθωτή εργασία. Επιπλέον, με την έκτακτη ενίσχυση που θα προβούμε τον Δεκέμβριο, περίπου 767.000 οικογένειες δικαιούχοι του επιδόματος παιδιού στη χώρα, θα λάβουν μία επιπλέον μηνιαία δόση (70 εκατ. Ευρώ).

- Αυξήθηκε το αφορολόγητο κατά 1.000€ για οικογένειες με παιδιά και όφελος για 1,34 εκ. φορολογούμενους.

- Προσαυξήθηκαν τα εισοδηματικά όρια του επιδόματος θέρμανσης σε 5.000 ευρώ από 3.000 ευρώ για κάθε παιδί, και εισήχθη κοινωνικό τιμολόγιο ρεύματος πολυτέκνων.

- Από 1ης Μαρτίου ισχύει το πλαφόν στο βρεφικό γάλα ενώ από το 2019 βρίσκονται στο χαμηλό συντελεστή του ΦΠΑ οι βρεφικές πάνες και άλλα βρεφικά ήδη.

- Παράλληλα, στηρίχθηκαν έμπρακτα τρίτεκνες και πολύτεκνες αγρότισσες μητέρες, συνταξιούχους ή ασφαλισμένες του e-ΕΦΚΑ, μέσα από το Πρόγραμμα Παροχής Οικονομικών Βοηθημάτων του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας που χειρίζεται ο ΟΠΕΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό καταβλήθηκε συνολικά το ποσό των 2.018.900 ευρώ σε 2.651 αγρότισσες μητέρες, εκ των οποίων 544 πολύτεκνες και 2.107 τρίτεκνες αγρότισσες σε όλη τη χώρα.

- Με την υπ' αριθμ. 99310ΕΞ2024 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 4056/10-7-2024) για την «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης», για τη χρονική περίοδο 2024-2025 και μετά την υποβολή των οριστικών αποτελεσμάτων από την ΕΕΤΑΑ, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, προχωρεί στην αύξηση κατά 18.096.069 του αρχικού προϋπολογισμού. Με την έξτρα χρηματοδότηση ο τελικός προϋπολογισμός από τα 361.200.000 θα φτάσει τα 379.296.069 εκ. ευρώ, ενώ την περίοδο 2023-2024 ήταν 341.200.000.

Η απόφαση για τη διάθεση της έξτρα χρηματοδότησης επιτεύχθηκε η κάλυψη επιπλέον 4.856 βρεφών και νηπίων, 1.336 ατόμων με αναπηρία άνω των 22 ετών για την ένταξη στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία, και επιπλέον 106 παιδιών για ένταξη στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης τυπικής ανάπτυξης.

Ο συνολικός αριθμός των vouchers του προγράμματος 2024- 2025 ανέρχεται σε 173.363. Συγκεκριμένα θα διατεθούν:

i)104.581 σε βρεφονηπιακούς σταθμούς

ii)57.103 σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης

iii) 11.679 σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία.

Το ποσό του κάθε voucher για παιδιά και άτομα με αναπηρία άνω των 22 ετών ανέρχεται στα 5.000 ευρώ.

Στην Π.Ε. Λακωνίας το 2024-25 δόθηκαν 1.090 vouchers.

- i) 662 σε βρεφονηπιακούς σταθμούς
- ii) 351 σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης
- iii) 77 σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρία.

- Το ΥΚΟΙΣΟ, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4455/2017 (ΦΕΚ Α' 22), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 77 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α' 235) και το Π.Δ. 77/2023 (ΦΕΚ Α' 130), καταρτίζει, συντονίζει και εποπτεύει το Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα». Ο ΟΠΕΚΑ, ως εντολοδόχος του υπουργείου αναλαμβάνει την υλοποίηση του Προγράμματος.

Τα σχολικά γεύματα, ως θεσμός που εφαρμόζεται στην πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών, συντελούν σημαντικά στην ενίσχυση της αλληλεγγύης και της συντροφικότητας στη μαθητική κοινότητα και ταυτόχρονα βελτιώνουν τις μαθητικές επιδόσεις. Τα πολλαπλά οφέλη του Προγράμματος έχουν θετική αντανάκλαση και στην ανάπτυξη της πρωτογενούς εγχώριας παραγωγής, καθώς τα προϊόντα που επιλέγονται για την παρασκευή των γευμάτων, η οποία γίνεται σε συνεργασία με Επιστημονικούς Φορείς, είναι ντόπια και υψηλής διατροφικής αξίας. Με αυτόν τον τρόπο, προάγεται στη μαθητική κοινότητα η υγιεινή μεσογειακή διατροφή, ενώ παράλληλα διευρύνεται και ο αριθμός των θέσεων εργασίας στις τοπικές κοινωνίες.

Τα ποσά τα αυξήσαμε από 102 εκ. ευρώ το 2023 στα 115 εκατομμύρια ευρώ από την επερχόμενη χρονιά. Από το 2018 δε, η αύξηση ανέρχεται σε 30 εκ. €.

Για την επόμενη τριετία το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας θα διαθέσει σε χιλιάδες σχολεία σε 153 δήμους (από 133 δήμους πέρυσι) της χώρας με έμφαση στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας (προστίθενται δέκα νέοι δήμοι). Εξασφαλίζεται καθημερινά η παροχή των σχολικών γευμάτων από 217.267 που στήριζε μέχρι πρότινος το πρόγραμμα σε 231.062.

- Με όχημα το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στόχος είναι η εξισορρόπηση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή: Στα τέλη Οκτωβρίου θα δημοσιευθεί η πρόσκληση προς τους Δήμους και τους ιδιώτες για τη δημιουργία 20.000 νέων θέσεων σε υφιστάμενους ή νέους σταθμούς. Η επιδότηση ανέρχεται έως 50% του συνολικού κόστους της εκάστοτε δομής παιδικής φροντίδας και καλύπτει κτιριακές υποδομές, εξωτερικούς χώρους και εξοπλισμό. Με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση του ΥΚΟΙΣΟ προβλέφθηκε η συμμετοχή όλων των Δήμων της χώρας. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται με ποσό 70 εκ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Παράλληλα, προχωράμε στη δημιουργία 150 κέντρων δημιουργικής απασχόλησης (ΚΔΑΠ) - κέντρα STEM για παιδιά ηλικίας 12-15 ετών (17,3 εκ. €)
- Βρίσκεται σε εξέλιξη το πιλοτικό πρόγραμμα οι «Νταντάδες της Γειτονιάς», που υλοποιείται σε 62 Δήμους, μέσα από το οποίο έχουν συναφθεί 963 συμφωνητικά, τα 6 εκ των οποίων στον Δήμο Ευρώτα. Έχει ήδη διασφαλιστεί το ποσό 100 εκατομμυρίων ευρώ από κονδύλια του ΕΣΠΑ 2021- 2027 και σύντομα θα δημοσιευτεί η νέα πράξη για υλοποίηση σε όλους τους δήμους της χώρας.

Γνωρίζουμε ακόμα, πόσο αποτρεπτικός παράγοντας για τη νέα οικογένεια είναι το ζήτημα των αυξημένων ενοικίων και πόσο σημαντικό είναι για τα νέα ζευγάρια να ξεκινούν την κοινή τους ζωή έχοντας λύσει το εμπόδιο της στέγης.

Για τον λόγο αυτό καταφέραμε με το Πρόγραμμα «Σπίτι μου» να επικεντρωθούμε αποκλειστικά στους νέους ανθρώπους και να τους βοηθήσουμε να βρουν ποιοτικές και οικονομικές συνθήκες ιδιοκατοίκησης. Προβλέπεται στήριξη στη τρίτεκνη και πολύτεκνη οικογένεια, καθότι σύμφωνα με άρθρο 4 παρ.2 περ.η, αν ο δανειολήπτης είναι ή καθίσταται, μετά τη σύναψη του δανείου, τρίτεκνος ή πολύτεκνος, το 100% των τόκων καλύπτεται από τη Δ.Υ.Π.Α.

Μέχρι σήμερα συνολικά σε όλη τη χώρα έχουν εκταμιευθεί 7.663 δάνεια 737,6 εκ. €, ενώ γίνει 8.987 υπαγωγές. Στην δε Σπάρτη, έχουν εκταμιευθεί 30 δάνεια 2,8 εκ. ευρώ σε ωφελούμενους μ.ο. ηλικίας 35 ετών.

Αυτή τη δυναμική διακρίναμε και για τον λόγο αυτό υλοποιούμε το «Σπίτι μου 2» από τις αρχές του 2025. Ένα πρόγραμμα, στο οποίο μπορούν να ενταχθούν και συμπολίτες μας έως 50 ετών με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια: εισόδημα έως 20.000 για τους άγαμους, έως 28.000 ευρώ για ζευγάρια που προσauxάνεται κατά 4.000 για κάθε παιδί και έως 31.000 για μονογονεϊκή οικογένεια που προσauxάνεται κατά 5.000 για κάθε παιδί πέρα από το πρώτο. Ήδη στην Πελοπόννησο έχουν γίνει οι πρώτες 21 εγκρίσεις δανείων από τις Τράπεζες.

Παράλληλα, πολύ άμεσα θα λανσάρουμε και το Πρόγραμμα «Κοινωνική Αντιπαροχή», που αποσκοπεί στην αξιοποίηση των δομημένων και αδόμητων ακινήτων του δημοσίου, σε συνέργεια με ιδιώτες και μέσω διαγωνισμών να διατεθούν για την κατασκευή κοινωνικών κατοικιών. Στόχος είναι μέχρι το τέλος του 2024, να έχει τροποποιηθεί το θεσμικό πλαίσιο και να βγουν οι προσκλήσεις προς τους αναδόχους. Η ΔΥΠΑ έχει ήδη 15 ακίνητα σε 9 περιοχές της χώρας που είναι ώριμα να βγουν σε διαγωνισμό.

Στη στεγαστική πολιτική δρα ενισχυτικά και το Επίδομα Στέγασης. Υλοποιήθηκε για πρώτη φορά από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 2019. Το 2024, αυξήσαμε τον συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό στα 400 εκατ. ευρώ από 396 εκατ. Ευρώ. Συνολικά, δόθηκαν 334 εκ. ευρώ σε πάνω από 230.000. δικαιούχους. Και τώρα, αυξάνεται το επίδομα στέγασης από τα 70 ευρώ, σε 125 ευρώ και 75 ευρώ, αναλόγως της εισοδηματικής κλίμακας, πλέον αύξησης 30% για κάθε τέκνο, αλλά με στοχευμένα κριτήρια ακίνητης περιουσίας και καταθέσεων, ενώ εισάγεται και κριτήριο κινητής περιουσίας.

Θα συνεχίσουμε να δίνουμε έμφαση στη στήριξη των περιφερειών με ειδικές δημογραφικές ανάγκες, καθώς και στη στοχευμένη ενίσχυση των συμπολιτών μας. Έχουμε ξεκινήσει ήδη να σχεδιάζουμε παρεμβάσεις στις Περιφέρειες, που χρήζουν στοχευμένων μέτρων, για παράδειγμα στον Έβρο όπου ανακοινώσαμε τα στεγαστικά μέτρα για την επιστροφή στη βόρεια και κεντρική επικράτεια, τα οποία έχουμε κοστολογήσει στα 8 εκ. ευρώ, και φυσικά η Πελοπόννησος δεν θα μείνει εκτός των στοχεύσεών μας.

Θα εκπονήσουμε συνολικά 13 Περιφερειακά Σχέδια, τα οποία θα ενσωματωθούν στο συνολικό Εθνικό Σχέδιο Δράσης, αξιολογώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τις ανάγκες του κάθε τόπου.

Στον σκοπό αυτό θα συμβάλει και το Παρατηρητήριο για το Δημογραφικό το οποίο ως προς τα λειτουργικά του κόστη θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ, ενώ έχουμε λάβει προέγκριση για να

μας βοηθήσει με τεχνική βοήθεια η ΕΕ σε θέματα εσωτερικής οργάνωσης και διακυβέρνησης. Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι πέρα από τη συλλογή των δράσεων των 13 Περιφερειακών Σχεδίων, να μας βοηθήσει να καταγράψουμε τις πολιτικές των άλλων υπουργείων τις αξιολογήσουμε βάσει δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι έχουν προβλεφθεί στο Σχέδιο Δράσης. Παράλληλα, πολύ άμεσα θα υλοποιηθεί καμπάνια ώστε να τονωθεί στην ελληνική κοινωνία και το αξιακό θέμα της δημιουργίας μιας οικογένειας.

Τα αποτελέσματα θέλουν χρόνο και πρέπει να στοχεύουμε προοδευτικά. Προτεραιότητά μας η εξισορρόπηση του αρνητικού ισοζυγίου. Το δημογραφικό είναι ένας αγώνας που πρέπει να συνεχίσουμε να δίνουμε με συνέπεια και συνέχεια, πάνω από καταβολές και ιδιότητες.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ